

Protokoll

Leidandmed	EAA.3112.1.2
Kaader	64,65,66
Datum	03.02.1861
Protokoll number	
Protokoll teema	5. Kahjutasu; 14. Suhted kõrgemate kohtutega. Kriminaal asjade algatamine.
Märkused	

Kohtumehed			
Eesnimi	Perekonnanimi	Täisnimi	Roll
Josep	Leppasep		Peakohtumees
Josep	Wenne		Abikohtumees
Josep	Tosso		Abikohtumees

Ranna Mõisa Kärneri kaebusse peäle mis temma Krahwi Herra ette on kirja läbbi ülles annud, et mõisa heina maad ollewa alwast nidetud, ja ka ritik hein ollewa alwast nidetud. Sai siis Krahwi Herra ja moisa wallitsusse kasso peäle koggokonna kohto meeste läbbi ülle wadatud, kus Kärner Mõisa wallitseja ja aeda mees ühhes jures on olnud, agga et ei woinud middagi süid kustkilt kohhalt leida. Essite sai käitud Mossori ja Teo kopli wannad heina maad ülle, kus palju pakso wosso ja metsa peäle kaswanud, et immeks panna kuidas kõik wosso ja paisstikko wahhed on ärra ridetud, pissut kust monnest kohhast üks kord wikkatega olleks sanud lüia agga sedda ei maksa nimmetamistki sest et selle läbbi kõige wähhem mõisale kahjo ei sa. Ristik heina ma peäl sai ka ärra täitud, ei woinud seältki süid leida, sest et wägga pissukessi kiwwa ma täis on, kust ommetigi inimessel wikkatiga woimalik ei olle liigi maad mahha nita, ei olle sest ühtegi süiks arwata eggo tööd laita sai ka suwwi Rukki põld wadatud, mis peäle ka Krahwi Herra ette kaebusse winud, et ollewa arrimisse pärrast ma wägga mätlik ja inneto, kui kohto mehhed seddagi said ärra wadanud, ei woinud ma arrimisse peäle middagi süid panna. mõisa wallitseja ütleb, et krawi serwad mis ollewa ülles künnetud ja monnd mättad maad innetumaks teggid on ülle waatjalle käsko annud krawi serwast mättad ärra korjata, ning said ka siis ärra korjatud et põld tassane ja illus kõigil nähha on ei siis woinud kohto mehhed sestki kaebussest middagi arwata. Kärner olli ka kaebanud et suwwi Rukki same ei olle mitte õieti iddanud mis on mahha külwatud siis said terrad mäta peäle pantud et nähha saaks, agga ei woinud kohto mehhed seemnel ühtegi wägga arwata. Olli ka kaebatud et minnewa talwel olli Mõisa wallitseja poolt kassinaste mõisa

ellajattele kästud heino ette anda mis läbbi ellajad nälja pärrast ärra ollewa surrenud, siis sai wanna karjus **Jakub Nõm** ette kutsutud ja küssiti kuidas wisi wallitseja poolt on kästud mõisa karjale sömist ette anda, ütles et Opmannon käsknud mõistlikkult ja parrajaste kõik põhku karjale ette anda, et mitte sitta egga julo ei sa raisatud, waid ni palju parrajaste ette anda kuidas ellajad ärra söiwad, ja peab üks korw ollema miska hgejanud peab ellajattele ette kandma, siis karjus on öse issa jurest korwi tonud kellega karjale sai heggand ette kannetud. Kärner kaebanud ka et üks suur heina kuhhi ollewa ärra mäddanud, selle peäle kutsuti need teo mehhed kohto ette ja küssiti kuidas kuhja mäddane missega luugu on, **Karel Joost** kostis ei ole suggugi õige, nõnda kui kõik kuhjad possut peält ärra mäddanewad nenda olli se kuhhi ka pissut ärra mäddanud **Kustaw Kuk** olnud ka weddamas ei olle se kord mitte kohto ees; **Petso Jürri** omma poiaga olnud ka kuhja weddamas se kord polle mitte siin, **Jaan Kuk** olli ees tunnistas nisammoti et pissut olnud mäddanud. Olli ka Kärna kaebanud et mõisa heina ma peält olli pbbali naesed heino warrastanud ja ka walla ellajad ja hobbosed ollewa palju mõesa heina maid ärra sõnud, agga küssiti kas teid keddagi nimmetada kes heina maalt heino warrastanud ja kelle ellajad heina maid ärra sõnud, selle ülle nimmetas üht wanna naest **Sassi Kröööt** ollewa kõnnelnud sedda ei olnud mitte kohto ees. Kaebatud olli ka et mõisa ristik hein on kõik ühhe kormaga mahha nidetud, saddune aeg olnud siis ollewa ärra mäddanud, agga ka selle kaebosse peäle watasid kohto mehhed ristik heina nõugud läbbi, agga ei olle sest kaebussest ühtegi arwanud sest et hein on kuiw ja illus olnud, ja ka Krahwi Herra isse ja Kirjutaja Herra ka on andnud ja heaks kiitnud. Siis sai nende walla perre meeste käest järrele küssitud kellele minnema aasta ned maiad said ehhitud, sest et Kärneri kaebusse peäle ollewa need sammad perremehhed mõisast hõlgi isse mõisast ilma kellegi peäle luggematta ärra tonud **Seppa Maddis** tuli ette ja ütles 630 Kubbo hõlgi tonud ei olle keddagi olnud peäle luggemas: Wannad hõlled jänud maia perremehhele ja ued õlled mis ülle jänud sanud aeda kattusse peäle pantud. Kärner olli kaebanud et hõlled warrastud ärra maiade jurest. Mõesa wallitsus ja Kogukonna kohhus küssis kas tead kes warrastanud on, agga ei teadnud selgest keddagi üttelda, ütles ehk teo mehhed kes ue tallude jurest teol on käinud omma wankritte sisse on pannud. **Waena tarre Jaan** tuli ette küssiti palju mõisast hõlgi sanud ütles 640 kubbo, kubjas olnud peäle luggemas wannad hõlled sanud ärra puistud kõwwemad ma hoonette peäle pantud ja prüggi sanud põlle peäle eetud usi hõlgi ei olle kuhhugi laiale pillatud. **Pibo Josep** sanud 320 kubbo kubjas peäle luggenud. **Reino Jakobi Johan** sanud 700 essite pärrast uuel 30 kubbo kubjas on peäle luggenud. **Ärdisse Jagub** sanud 700 kubbo kubjas on peäle luggenud. **Waena Jaan** sanud 640 kubbo kubjas on peäle luggenud **Jakub Kernits** sanud 400 kubbo kubjas on peäle luggenud **Jakub Kernits** sanud 400 kubbo ja aeda mees on peäle luggenud ja 40 kubbo laenanud kõrwelt naabrette käest. Need kahheksa perremeest ütlewad meie olleme hõlgi omma maiade jurest illusaste kokko hoidnud ei olle isse neid kuhhugi pillutanud egga olle lasknud ka muid laiali pillutada egga olle ka ükski neid meie maiade jurest warrastanud, wannad õlled on mõisa wallitsus Krahwi Herra kasso peäle meile antud mis meie omma põllo peäle olleme wälja weddanud. kärner on ka ulles annud nende nimmed kes isse mõisast hõlgi peäle pannud. 1 **Seppa Maddis** 2 **Mäso Kaarli Johan** 3. **Oplri Abram** 4 **Riibli Jaak**. Ja ka need kes teadwad et mõisa heina maad ollewa ärra sõdetud. **Andma Jakub** 2 **Leppa Maddis** 3. **Ruitli Jaak** 4 **Nõmme Jürri** 5 **Anne Karel** 6. **Kuritsa Mär**t. Agga Oponen ütleb mõisa karri on heina ma serwad ärra sõnud agga mitte walla hobbosed egga ellajad, ja kui sa teadsid näggid ehk

kuulsid siis sa olleksid pidanud sedda asja mulle ülles andma, agga ei mitte Krahwi Herra ette kaebust wima, egga ommetiga mõisa wallitseja heina maid ei woi wahtida.

Moistetud.

Kärneri kaebusse peäle mis temma Mõisa wallitsusse peäle Krahwi Herra ette ülles on annud, agga et Kogukonna kohhus middagi süid selle kaebusse peäle Moisa wallitsusse poolt ühtegi süid ei woi arwata. Siis sai selle tühja ja walle kaebusse peäle Kärnerile süiks ja saab 30 witsa löki. Agga et Mõisa wallitsus sele kogukonna kohto moistmissegga rahhul ei olle siis sadab Moisa wallitsus sedda asja Keiserlikko kihhelkonna kohto moistmisse all.

Pea kohtomees **Josep Leppasep**

abbi **Josep Wenne**

abbi **Josep Tosso**

Sel 3dal Webruar 1861.